

Llei 24/2018, del 18 d'octubre, del Codi de procediment civil

Índex

[Mostra/Amaga]

- Exposició de motius
- Llibre primer. Disposicions comunes als processos civils
- Títol I. Disposicions generals i principis del procés
 - Article 1. *Dret a la jurisdicció i resolució extrajudicial de les controvèrsies*
 - Article 2. *Principis d'audiència i publicitat*

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 18 d'octubre del 2018 ha aprovat la següent:

Llei 24/2018, del 18 d'octubre, del Codi de procediment civil

Índex

- Exposició de motius
- I. Introducció i antecedents
- II. Estructura del Codi de procediment civil
- III. Normes bàsiques i principis del procediment civil
- IV. Competència objectiva i funcional. Sistema de recursos
- V. Classes de procediments
- VI. Estructura i institucions principals del procediment ordinari i del procediment abreujat
- VII. Procediments especials
- VIII. Recursos
- IX. Judici de revisió
- X. Costes processals
- XI. Assegurament de les sentències definitives de condemna
- XII. Execució forçosa de les resolucions judicials
- XIII. Jurisdicció voluntària
- XIV. Disposicions addicionals, transitòries, derogatòria i finals
- Llibre primer. Disposicions comunes als processos civils
- Títol I. Disposicions generals i principis del procés
- Article 1. *Dret a la jurisdicció i resolució extrajudicial de les controvèrsies*
- Article 2. *Principis d'audiència i publicitat*
- Article 3. *Inici i finalització del procés*
- Article 4. *Impuls processal*
- Article 5. *Bona fe i frau processal*
- Article 6. *Objecte del procés. Principi de justícia pregada*
- Article 7. *Improrrogabilitat dels terminis. Preclusió processal*
- Article 8. *Principi de preclusió de les al·legacions de fets i fonaments jurídics*
- Article 9. *Iniciativa i càrrega de l'activitat probatòria*
- Article 10. *Presència judicial en les vistes i proves*
- Article 11. *Principi de legalitat processal. Deure de col·laboració*
- Article 12. *Aplicació en el temps de les normes processals*
- Article 13. *Àmbit territorial de les normes processals*
- Article 14. *Supletorietat de la Llei*
- Títol II. Actes processals
- Capítol primer. Resolucions processals
- Article 15. *Classes de resolucions*
- Article 16. *Invariabilitat de les resolucions. Resolucions definitives i fermes*
- Article 17. *Forma de les resolucions*
- Article 18. *Resolucions orals*
- Article 19. *Termini per dictar les resolucions*
- Article 20. *Rectificació i aclariment de les resolucions*
- Capítol segon. Nul·litat dels actes processals
- Article 21. *Nul·litat dels actes processals*
- Capítol tercer. Actes processals de comunicació
- Article 22. *Classes d'actes processals de comunicació*
- Article 23. *Notificació dels actes processals*
- Article 24. *Execució i direcció dels actes processals de comunicació*

Article 25. Actes processals de comunicació amb les parts no personades en el procés
Article 26. Actes processals de comunicació amb els advocats i procuradors
Article 27. Actes processals de comunicació amb les altres persones i entitats que es relacionen o col·laboren amb l'Administració de justícia
Article 28. Actes processals de comunicació amb els testimonis, perits i altres persones que intervenen en el procés
Article 29. Comunicació per edictes
Article 30. Eficàcia dels actes processals de comunicació
Títol III. Compareixença i assistència al procés
Capítol primer. Capacitat per ser part, capacitat processal i legitimació
Article 31. Capacitat per ser part
Article 32. Capacitat processal
Article 33. Apreciació de la falta de capacitat
Article 34. Dret d'acció i legitimació
Article 35. Litisconsorci
Capítol segon. Intervenció de tercers
Article 36. Intervenció voluntària
Article 37. Intervenció provocada
Article 38. Intervenció per crida del tribunal
Capítol tercer. Successió processal
Article 39. Successió per causa de mort
Article 40. Successió per transmissió de l'objecte litigiós
Capítol quart. Defensa jurídica i representació processal
Article 41. Intervenció de l'advocat i el procurador
Article 42. Apoderament de l'advocat i el procurador
Article 43. Drets i deures de l'advocat i el procurador
Article 44. Cessament de l'advocat i el procurador
Article 45. Honoraris de l'advocat i el procurador
Títol IV. Poder de disposició de les parts sobre el procés i les seves pretensions. Suspensió i finalització anticipada del procés
Article 46. Dret de disposició
Article 47. Renúncia
Article 48. Desistiment
Article 49. Aplanament
Article 50. Transacció
Article 51. Caducitat de les actuacions
Article 52. Efectes de la caducitat de les actuacions
Article 53. Suspensió del procés
Títol V. Jurisdicció, prejudicialitat i competència
Capítol primer. Jurisdicció i prejudicialitat
Article 54. Àmbit de la jurisdicció civil. Manca de jurisdicció
Article 55. Manca de competència internacional
Article 56. Apreciació de la manca de jurisdicció i de competència internacional
Article 57. Prejudicialitat penal
Article 58. Prejudicialitat administrativa
Article 59. Prejudicialitat civil
Capítol segon. Competència objectiva i funcional
Article 60. Competència objectiva. Manca de competència objectiva
Article 61. Apreciació de la manca de competència objectiva
Article 62. Declinatòria
Article 63. Competència funcional
Títol VI. Activitats potestatives i prèvies a la demanda
Capítol primer. Diligències preliminars
Article 64. Diligències preliminars
Article 65. Classes i contingut de les diligències preliminars
Article 66. Competència i sol·licitud de les diligències preliminars
Article 67. Decisió sobre les diligències preliminars i recurs
Article 68. Oposició a les diligències preliminars
Article 69. Pràctica de les diligències preliminars
Article 70. Conseqüències de la negativa a portar a terme les diligències preliminars
Capítol segon. Activitats de prova
Secció primera. Mesures d'assegurament de la prova
Article 71. Mesures d'assegurament de la prova
Article 72. Competència i sol·licitud de les mesures d'assegurament de la prova
Article 73. Requisits per adoptar les mesures d'assegurament de la prova
Article 74. Adopció de les mesures d'assegurament de la prova sense audiència
Article 75. Adopció de les mesures d'assegurament de la prova amb audiència
Article 76. Oposició a les mesures d'assegurament de la prova

Article 77. Pràctica de les mesures d'assegurament de la prova
Secció segona. Anticipació de la prova
Article 78. Anticipació de la prova
Article 79. Competència i sol·licitud d'anticipació de la prova
Article 80. Adopció i oposició a la prova anticipada
Article 81. Pràctica de la prova anticipada
Capítol tercer. Mesures cautelars
Secció primera. Característiques, pressupòsits i classes de mesures cautelars. Competència i sol·licitud de les mesures cautelars
Article 82. Característiques de les mesures cautelars
Article 83. Pressupòsits de les mesures cautelars
Article 84. Classes de mesures cautelars
Article 85. Competència i sol·licitud de les mesures cautelars
Secció segona. Adopció de les mesures cautelars amb audiència
Article 86. Vista de les mesures cautelars
Article 87. Decisió sobre les mesures cautelars i recurs
Secció tercera. Adopció de les mesures cautelars sense audiència
Article 88. Decisió sobre les mesures cautelars i recurs
Article 89. Oposició a les mesures cautelars
Secció quarta. Pràctica i execució de les mesures cautelars
Article 90. Pràctica i execució de les mesures cautelars
Secció cinquena. Reiteració, modificació, manteniment i revocació de les mesures cautelars. Determinació dels danys i perjudicis
Article 91. Reiteració i modificació de les mesures cautelars
Article 92. Manteniment i revocació de les mesures cautelars després de la sentència
Article 93. Determinació dels danys i perjudicis
Títol VII. Acumulació d'accions i de processos
Capítol primer. Acumulació d'accions
Secció primera. Classes d'acumulació d'accions
Article 94. Acumulació objectiva i eventual d'accions
Article 95. Acumulació subjectiva d'accions
Secció segona. Tramitació de l'acumulació d'accions
Article 96. Admissibilitat de l'acumulació d'accions
Article 97. Preclusió de l'acumulació d'accions. Ampliació objectiva i subjectiva de la demanda
Capítol segon. Acumulació de processos
Secció primera. Disposicions generals sobre l'acumulació de processos
Article 98. Requisits de l'acumulació de processos
Article 99. Sol·licitud i efectes de l'acumulació de processos
Article 100. Acumulació necessària de processos
Article 101. Improcedència de l'acumulació de processos
Article 102. Procés en què s'ha de demanar i decidir l'acumulació
Secció segona. Acumulació de processos pendents davant un mateix tribunal
Article 103. Sol·licitud d'acumulació de processos
Article 104. No admissió de la sol·licitud d'acumulació de processos
Article 105. Decisió sobre l'acumulació de processos i recurs
Article 106. Efectes de l'acumulació de processos
Secció tercera. Acumulació de processos pendents davant tribunals diferents
Article 107. Normes aplicables
Article 108. Sol·licitud de l'acumulació de processos
Article 109. Requeriment de tramesa dels processos acumulats
Article 110. Recepció del requeriment i audiència de les parts
Article 111. Efectes de l'acceptació o no acceptació del requeriment
Article 112. Resolució de la discrepància i recurs
Article 113. Requeriments múltiples d'acumulació
Secció quarta. Acumulació de processos singulars a processos universals
Article 114. Acumulació de processos singulars a processos universals
Llibre segon. Procediments civils
Títol I. Classes de procediments i quantia dels processos
Article 115. Classes i determinació del procediment
Article 116. Àmbit del procediment ordinari
Article 117. Àmbit del procediment abreujat
Article 118. Determinació de la quantia del procés
Article 119. Control i impugnació de la classe de procediment i la quantia del procés
Títol II. Presentació de documents i escrits
Article 120. Documents processals
Article 121. Documents sobre el fons
Article 122. Documents exigits en casos especials
Article 123. Forma de presentació dels documents públics

Article 124. Forma de presentació dels documents privats
Article 125. Preclusió de la presentació de documents
Article 126. Supòsits excepcionals de presentació dels documents després de la demanda i la contesta
Article 127. Presentació d'escrits i documents
Article 128. Trasllet de còpies d'escrits i documents
Article 129. Omissió i inexactitud dels escrits i documents
Títol III. Procediment ordinari
Capítol primer. Al·legacions inicials
Secció primera. Demanda
Article 130. Forma i contingut de la demanda
Article 131. Admissió de la demanda
Article 132. Trasllet de la demanda
Secció segona. Contesta i reconvençió
Article 133. Forma i contingut de la contesta
Article 134. Forma i contingut de la reconvençió
Article 135. Admissió de la reconvençió
Article 136. Destinataris de la reconvençió
Article 137. Trasllet de la demanda reconvençional i contesta reconvençional
Article 138. Tractament processal de les excepcions de nul·litat i de compensació
Secció tercera. Al·legacions posteriors a la demanda i la contesta
Article 139. Fets nous o de nova notícia
Secció quarta. Rebel·lia processal
Article 140. Declaració de rebel·lia del demandat
Article 141. Notificacions al rebel
Article 142. Interposició de recursos pel rebel
Article 143. Rescissió de sentències fermes a instància del rebel
Article 144. Termini i procediment de rescissió de sentències fermes
Article 145. Sentència de rescissió i continuació posterior del procés
Capítol segon. Efectes de la litispendència del procés
Article 146. Litispendència
Article 147. Perpetuació de la jurisdicció
Article 148. Prohibició del canvi de la demanda
Article 149. Perpetuació de l'estat de les coses o les persones
Capítol tercer. Audiència prèvia
Secció primera. Citació i intervenció, finalitats de l'audiència prèvia i conciliació
Article 150. Citació i intervenció en l'audiència prèvia
Article 151. Finalitats de l'audiència prèvia
Article 152. Conciliació
Secció segona. Resolució de qüestions processals
Article 153. Qüestions processals
Article 154. Procediment de resolució de les qüestions processals
Article 155. Falta de capacitat per ser part o de capacitat processal
Article 156. Improcedència de l'acumulació d'accions
Article 157. Cosa jutjada o litispendència
Article 158. Manca de litisconsorci passiu necessari
Article 159. Inadequació del procediment per raó de la quantia
Article 160. Inadequació del procediment per raó de la matèria
Article 161. Defecte legal en la manera de proposar la demanda o la reconvençió
Secció tercera. Al·legacions complementàries i aportació de documents
Article 162. Al·legacions i peticions complementàries
Article 163. Fets nous o de nova notícia
Article 164. Aportació de documents
Secció quarta. Pronunciament sobre els documents i fixació dels fets controvertits
Article 165. Pronunciament sobre els documents i els dictàmens aportats al procés
Article 166. Fixació dels fets controvertits i acció contradictòria
Article 167. Sentència immediata
Secció cinquena. Proposició i admissió de les proves
Article 168. Proposició de les proves
Article 169. Admissió de les proves
Secció sisena. Conclusió de l'audiència prèvia i assenyalament del judici oral
Article 170. Conclusió de l'audiència prèvia
Article 171. Assenyalament del judici oral
Capítol quart. Disposicions generals sobre la prova
Secció primera. Normes generals sobre la prova
Article 172. Objecte i necessitat de la prova
Article 173. Iniciativa de l'activitat probatòria

- Article 174. Admissió de la prova i recurs
- Article 175. Il·licitud de la prova
- Article 176. Pràctica de la prova
- Article 177. Incomunicació dels declarants
- Article 178. Interrogatori domiciliari
- Article 179. Acarament entre els declarants
- Article 180. Obligatorietat de comparèixer al judici oral
- Article 181. Forma de practicar la prova
- Article 182. Formulació de les preguntes a les parts, els testimonis i els perits
- Secció segona. Exhibició de documents
- Article 183. Deure d'exhibició de documents entre les parts
- Article 184. Efectes de la negativa a l'exhibició de documents
- Article 185. Exhibició de documents per tercers
- Article 186. Incorporació dels documents exhibits
- Article 187. Deure d'exhibició de documents de les entitats públiques
- Secció tercera. Pericial cal·ligràfica i confrontació de documents electrònics
- Article 188. Finalitat i sol·licitud de la pericial cal·ligràfica o de la confrontació de documents electrònics
- Article 189. Documents indubitats i pràctica de la pericial cal·ligràfica o de la confrontació de documents electrònics
- Capítol cinquè. Mitjans i pràctica de la prova
- Article 190. Mitjans de prova
- Secció primera. Confessió en judici o interrogatori de les parts
- Article 191. Subjectes de la confessió en judici o interrogatori de les parts
- Article 192. Incompareixença de les parts a la confessió en judici o interrogatori de les parts
- Article 193. Respostes de la confessió en judici o interrogatori de les parts
- Article 194. Negativa a declarar i respostes evasives o no conclouents
- Article 195. Declaració sobre fets no personals
- Article 196. Valoració de la confessió en judici o interrogatori de les parts
- Secció segona. Interrogatori de testimonis
- Article 197. Testimonis
- Article 198. Testimonis perits
- Article 199. Idoneïtat per ser testimoni
- Article 200. Designació dels testimonis
- Article 201. Rebuig dels testimonis
- Article 202. Indemnització als testimonis
- Article 203. Jurament o promesa dels testimonis
- Article 204. Testimonis amb deure de guardar secret
- Article 205. Preguntes generals de l'interrogatori de testimonis
- Article 206. Respostes de l'interrogatori de testimonis
- Article 207. Valoració de l'interrogatori de testimonis
- Secció tercera. Dictàmens pericials
- Article 208. Finalitat dels dictàmens pericials
- Article 209. Condicions i titulació dels perits
- Article 210. Drets i deures dels perits
- Article 211. Relacions de perits
- Article 212. Designació judicial dels perits
- Article 213. Acceptació i presa de possessió dels perits
- Article 214. Recusació i rebuig dels perits
- Article 215. Pressupost dels dictàmens pericials i provisió de fons
- Article 216. Auxili judicial als perits
- Article 217. Operacions pericials
- Article 218. Emissió i trasllat dels dictàmens pericials
- Article 219. Contingut dels dictàmens pericials
- Article 220. Contradicció dels dictàmens pericials
- Article 221. Honoraris professionals dels perits
- Article 222. Valoració dels dictàmens pericials
- Secció quarta. Reconeixements judicials
- Article 223. Finalitat i lloc dels reconeixements judicials
- Article 224. Proposició i determinació dels reconeixements judicials
- Article 225. Desenvolupament dels reconeixements judicials
- Article 226. Reconeixements judicials de persones
- Article 227. Concurrència dels reconeixements judicials amb altres proves
- Article 228. Acta dels reconeixements judicials
- Article 229. Valoració dels reconeixements judicials
- Secció cinquena. Documents públics
- Article 230. Documents públics
- Article 231. Valor probatori dels documents públics

Article 232. Impugnació del valor probatori dels documents públics
Article 233. Documents públics no susceptibles de confrontació o comprovació
Article 234. Documents públics estrangers
Secció sisena. Documents privats
Article 235. Documents privats
Article 236. Valor probatori dels documents privats
Article 237. Impugnació del valor probatori dels documents privats
Secció setena. Presumpcions
Article 238. Presumpcions legals
Article 239. Presumpcions judicials
Capítol sisè. Judici oral
Secció primera. Celebració del judici oral
Article 240. Compareixença de les parts
Article 241. Qüestions prèvies
Article 242. Pràctica de les proves
Article 243. Resolucions de viva veu i protesta
Article 244. Conclusions
Secció segona. Diligències per a millor proveir
Article 245. Sol·licitud i resolució de les diligències per a millor proveir
Article 246. Pràctica de les diligències per a millor proveir
Capítol setè. Sentència
Article 247. Termini per dictar la sentència
Article 248. Exhaustivitat, motivació i congruència de la sentència
Article 249. Motivació de la sentència
Article 250. Recurs contra la sentència. Cosa jutjada material
Títol IV. Procediment abreujat
Article 251. Normes aplicables
Article 252. Demanda. Al·legacions posteriors i litispendència
Article 253. Admissió i trasllat de la demanda
Article 254. Contesta i reconvenició
Article 255. Admissió de les proves
Article 256. Assenyalament del judici oral i incompareixença de les parts
Article 257. Desenvolupament del judici oral
Article 258. Sentència i diligències per a millor proveir
Article 259. Recurs contra la sentència
Títol V. Procediments especials
Capítol primer. Procediment d'injunció
Article 260. Àmbit del procediment d'injunció
Article 261. Petició
Article 262. Admissió de la petició
Article 263. Clàusules abusives
Article 264. Trasllat de la petició i requeriment
Article 265. Pagament i incompareixença o no oposició del deutor
Article 266. Oposició del deutor
Article 267. Finalització del procés
Capítol segon. Procediment de tutela sumària
Article 268. Àmbit del procediment de tutela sumària
Article 269. Classes de tuteles sumàries
Article 270. Normes aplicables
Article 271. Demanda
Article 272. Admissió i trasllat de la demanda
Article 273. Assenyalament de la vista i actuacions prèvies a la vista
Article 274. Incompareixença de les parts a la vista
Article 275. Desenvolupament de la vista
Article 276. Sentència i recurs
Capítol tercer. Procediment d'arrendaments
Article 277. Àmbit del procediment d'arrendaments
Article 278. Normes aplicables
Article 279. Legitimació activa i passiva
Article 280. Contesta i reconvenició
Article 281. Enervació de l'acció
Article 282. Retorn provisional de la possessió de la finca
Article 283. Admissió de les proves i assenyalament del judici oral
Article 284. Sentència i recurs
Capítol quart. Procediment laboral
Article 285. Àmbit del procediment laboral

Article 286. Normes aplicables
Article 287. Legitimació activa i passiva
Article 288. Contesta i reconvençió
Article 289. Admissió de les proves i assenyalament del judici oral
Article 290. Sentència, recurs, costes i comunicació
Capítol cinquè. Disposicions generals sobre els processos de persona i família
Article 291. Àmbit d'aplicació
Article 292. Normes aplicables
Article 293. Intervenció del Ministeri Fiscal
Article 294. Indisponibilitat de l'objecte del procés
Article 295. Preclusió processal, fets controverits i prova d'ofici
Article 296. Tramitació preferent, publicitat i comunicació
Capítol sisè. Procediment de família
Secció primera. Disposicions generals
Article 297. Àmbit del procediment de família
Article 298. Legitimació activa i extinció de l'acció
Secció segona. Mesures provisionals
Article 299. Mesures provisionals amb caràcter general
Article 300. Mesures provisionals en cas d'urgència o necessitat
Article 301. Recurs
Secció tercera. Al·legacions i proves
Article 302. Contesta i reconvençió
Article 303. Conveni
Article 304. Admissió de les proves i assenyalament del judici oral
Article 305. Declaracions escrites dels testimonis
Secció quarta. Sentència i recurs
Article 306. Sentència i recurs
Capítol setè. Procediment de modificació de la capacitat
Article 307. Àmbit del procediment de modificació de la capacitat
Article 308. Legitimació activa i passiva
Article 309. Mesures provisionals
Article 310. Demanda
Article 311. Contesta i reconvençió
Article 312. Admissió de les proves i assenyalament del judici oral
Article 313. Especificitats durant el judici oral
Article 314. Supòsits excepcionals
Article 315. Sentència i recurs
Article 316. Pretensions accessòries
Article 317. Revocació o canvis en la modificació de la capacitat
Article 318. Declaració de prodigalitat
Capítol vuitè. Altres procediments especials
Article 319. Altres procediments especials
Títol VI. Recursos contra les resolucions processals
Capítol primer. Disposicions generals
Article 320. Dret i finalitat dels recursos
Article 321. Termini per interposar els recursos
Article 322. Efectes dels recursos
Article 323. Desistiment dels recursos
Capítol segon. Recurs de reposició
Article 324. Resolucions susceptibles de recurs
Article 325. Tramitació i decisió del recurs
Capítol tercer. Impugnació dels acords del secretari judicial, del saig i del notari
Article 326. Resolucions susceptibles d'impugnació
Article 327. Competència per conèixer i resoldre la impugnació
Article 328. Tramitació i resolució de la impugnació
Capítol quart. Recurs d'apel·lació
Secció primera. Recurs d'apel·lació contra les sentències definitives
Article 329. Resolucions susceptibles de recurs
Article 330. Àmbit del recurs d'apel·lació
Article 331. Competència per conèixer i resoldre el recurs d'apel·lació
Article 332. Motius d'apel·lació
Article 333. Proves en la segona instància
Article 334. Interposició i admissió del recurs d'apel·lació
Article 335. Trasllat i oposició al recurs d'apel·lació
Article 336. Recurs d'adhesió
Article 337. Designació del magistrat ponent

Article 338. Admissió de les proves i assenyalament i desenvolupament de la vista
Article 339. Sentència i recurs
Secció segona. Recurs d'apel·lació contra les altres resolucions processals definitives
Article 340. Resolucions susceptibles de recurs
Article 341. Competència per conèixer i resoldre el recurs d'apel·lació
Article 342. Procediment
Títol VII. Judici de revisió
Article 343. Àmbit del judici de revisió
Article 344. Competència per conèixer i resoldre el judici de revisió
Article 345. Terminis i legitimació activa
Article 346. Admissió de la demanda
Article 347. Designació del magistrat ponent i trasllat de la demanda
Article 348. Mesures cautelars i sentència
Article 349. Efectes de la sentència
Títol VIII. Costes processals
Article 350. Disposicions generals
Article 351. Costes processals en cas de renúncia, desistiment, transacció i caducitat de les actuacions
Article 352. Costes processals en cas d'aplanament
Article 353. Costes processals en els processos incidentals
Article 354. Costes processals en els recursos
Article 355. Pronunciament i pactes sobre les costes processals
Article 356. Abast de les costes processals
Article 357. Sol·licitud d'execució de les costes processals
Article 358. Taxació de les costes processals i trasllat
Article 359. Impugnació de la taxació de les costes processals
Llibre tercer. Assegurament de les sentències condemnatòries
Capítol primer. Disposicions generals
Article 360. Abast de les mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries
Article 361. Competència, terminis i classes de mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries
Capítol segon. Sol·licitud, decisió i pràctica de les mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries
Article 362. Sol·licitud de mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries
Article 363. Decisió sobre les mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries
Article 364. Pràctica de les mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries
Capítol tercer. Oposició a les mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries
Article 365. Motius d'oposició i substitució de les mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries
Article 366. Procediment d'oposició a les mesures d'assegurament de les sentències condemnatòries
Capítol quart. Confirmació o revocació de les sentències condemnatòries assegurades
Article 367. Confirmació de les sentències condemnatòries assegurades
Article 368. Revocació de les sentències condemnatòries assegurades
Llibre quart. Execució forçosa de les resolucions judicials i els altres títols executius
Títol I. Disposicions generals
Capítol primer. Normes generals sobre l'execució forçosa
Article 369. Títols executius
Article 370. Títols executius estrangers
Article 371. Execució forçosa de les sentències declaratives i constitutives
Article 372. Acumulació de processos en període d'execució forçosa
Article 373. Caducitat de l'acció executiva
Article 374. Competència del tribunal en període d'execució forçosa
Article 375. Competència del saig en període d'execució forçosa
Article 376. Competència del tribunal en casos d'impugnació en període d'execució forçosa
Article 377. Tercers del procés en període d'execució forçosa
Article 378. Intervenció de l'advocat i el procurador en període d'execució forçosa
Article 379. Costes de l'execució forçosa
Capítol segon. Subjectes del procés en període d'execució forçosa
Article 380. Parts del procés en període d'execució forçosa
Article 381. Execució forçosa en casos de successió
Article 382. Execució forçosa en casos de deutors solidaris
Capítol tercer. Demanda d'execució i despatx de l'execució forçosa
Article 383. Fonament de l'acció executiva
Article 384. Demanda i sol·licitud d'execució
Article 385. Presentació de la demanda o la sol·licitud d'execució
Article 386. Admissió de la demanda o la sol·licitud d'execució
Article 387. Aute i acord d'execució
Article 388. Denegació del despatx de l'execució i recurs
Capítol quart. Oposició a l'execució forçosa i impugnació dels actes d'execució
Article 389. Oposició a l'execució forçosa

Article 390. Motius d'oposició a l'execució forçosa
Article 391. No admissió de l'oposició a l'execució forçosa
Article 392. Tramitació i decisió de l'oposició a l'execució forçosa
Article 393. Impugnació dels actes d'execució
Capítol cinquè. Suspensió i acabament de l'execució forçosa
Article 394. Suspensió de l'execució forçosa
Article 395. Suspensió i acabament de l'execució forçosa en casos de revisió, rescissió i nul·litat d'actuacions
Article 396. Suspensió de l'execució forçosa en casos de recursos i impugnacions
Article 397. Suspensió de l'execució forçosa en cas de concurrència amb una execució concursal
Article 398. Suspensió de l'execució forçosa en cas de prejudicialitat penal
Article 399. Acabament i sobreseïment de l'execució forçosa
Títol II. Execució forçosa dinerària
Capítol primer. Determinació de la quantitat líquida
Article 400. Objecte de l'execució forçosa dinerària
Article 401. Quantitats objecte de l'execució forçosa dinerària
Article 402. Deute en moneda estrangera
Article 403. Ampliació de l'execució forçosa dinerària
Capítol segon. Actes de l'execució forçosa dinerària
Article 404. Embargament, garantia i alienació dels béns i drets
Article 405. Entrega de béns mobles o immobles
Títol III. Execució forçosa no dinerària
Capítol primer. Disposicions generals
Article 406. Objecte de l'execució forçosa no dinerària
Article 407. Requeriment i mesures de garantia de l'execució forçosa no dinerària
Capítol segon. Execució d'entrega de béns mobles o immobles
Article 408. Entrega de coses mobles determinades, documents o animals
Article 409. Entrega de coses genèriques o indeterminades
Article 410. Entrega de béns immobles en concepte d'execució específica
Article 411. Existència d'ocupants als béns immobles que s'han d'entregar
Capítol tercer. Execució d'obligacions de fer i no fer
Article 412. Obligacions de fer no personalíssimes
Article 413. Obligacions de fer personalíssimes
Article 414. Obligacions de no fer
Article 415. Obligacions d'emetre una declaració de voluntat
Capítol quart. Procediment de liquidació
Article 416. Àmbit del procediment de liquidació i normes aplicables
Article 417. Petició de liquidació i trasllat
Article 418. No oposició del deutor
Article 419. Oposició del deutor i vista
Article 420. Aute i recurs
Títol IV. Reconeixement i execució de resolucions judicials o administratives estrangeres
Capítol primer. Reconeixement i execució de resolucions judicials estrangeres que adopten mesures cautelars o provisionals
Article 421. Tramitació del reconeixement i l'execució de resolucions judicials estrangeres que adopten mesures cautelars o provisionals
Article 422. Decisió sobre el reconeixement i l'execució de resolucions judicials estrangeres que adopten mesures cautelars o provisionals i recurs
Capítol segon. Reconeixement i execució de resolucions judicials o administratives estrangeres relatives a pensions compensatòries
Article 423. Tramitació del reconeixement i l'execució de resolucions judicials o administratives estrangeres relatives a pensions compensatòries
Article 424. Decisió sobre el reconeixement i l'execució de resolucions judicials o administratives estrangeres relatives a pensions compensatòries i recurs
Capítol tercer. Reconeixement i execució de resolucions judicials o administratives estrangeres relatives a la custòdia de menors d'edat
Article 425. Tramitació del reconeixement i l'execució de resolucions judicials o administratives estrangeres relatives a la custòdia de menors d'edat
Article 426. Decisió sobre el reconeixement i l'execució de resolucions judicials o administratives estrangeres relatives a la custòdia de menors d'edat i recurs
Capítol quart. Reconeixement i execució de resolucions judicials fermes estrangeres
Article 427. Pressupòsits i abast del reconeixement i l'execució de resolucions judicials fermes estrangeres
Article 428. Criteris per al reconeixement i l'execució de resolucions judicials fermes estrangeres
Article 429. Procediment d'exequàtur
Llibre cinquè. Jurisdicció voluntària
Capítol primer. Disposicions generals
Article 430. Àmbit de la jurisdicció voluntària
Article 431. Objecte de la jurisdicció voluntària
Article 432. Competència judicial o notarial i intervenció del Ministeri Fiscal

Article 433. Normes aplicables
Capítol segon. Procediment de jurisdicció voluntària
Article 434. Sol·licitud de jurisdicció voluntària
Article 435. Admissió i trasllat de la sol·licitud de jurisdicció voluntària
Article 436. Mesures cautelars i vista
Article 437. Resolució de la sol·licitud de jurisdicció voluntària
Article 438. Recursos i impugnacions
Article 439. Costes
Disposició addicional primera. Arrendaments rústics
Disposició addicional segona. Marques, drets d'autor i drets veïns, i patents
Disposició addicional tercera. Referències normatives
Disposició addicional quarta. Actualització de quantitats
Disposició transitòria primera. Normes processals
Disposició transitòria segona. Mesures cautelars
Disposició transitòria tercera. Caducitat de les actuacions
Disposició transitòria quarta. Normes aplicables en relació amb les disposicions finals tercera i desena
Disposició transitòria cinquena. Normes de competència
Disposició derogatòria
Disposició final primera. Modificació del Decret sobre la cessació de pagaments i fallides
Disposició final segona. Modificació de la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal
Disposició final tercera. Modificació de la Llei qualificada de la Justícia
Disposició final quarta. Modificació de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional
Disposició final cinquena. Modificació de la Llei transitòria de procediments judicials
Disposició final sisena. Modificació de la Llei de marques
Disposició final setena. Modificació de la Llei qualificada del matrimoni
Disposició final vuitena. Modificació de la Llei qualificada de l'adopció i de les altres formes de protecció del menor desemparat
Disposició final novena. Modificació de la Llei del Registre Civil
Disposició final desena. Modificació de la Llei del Ministeri Fiscal
Disposició final onzena. Modificació de la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal
Disposició final dotzena. Modificació de la Llei sobre drets d'autor i drets veïns
Disposició final tretzena. Modificació de la Llei d'arrendaments de finques urbanes
Disposició final catorzena. Modificació de la Llei de la radiodifusió i televisió pública i de creació de la societat pública Ràdio i Televisió d'Andorra, SA
Disposició final quinzena. Modificació de la Llei de taxes judicials
Disposició final setzena. Modificació de la Llei de propietat horitzontal
Disposició final dissetena. Modificació de la Llei qualificada d'incapacitació i organismes tutelars
Disposició final divuitena. Modificació de la Llei qualificada de les unions estables de parella
Disposició final dinovena. Modificació de la Llei del Codi de relacions laborals
Disposició final vintena. Modificació de la Llei de patents
Disposició final vint-i-unena. Modificació de la Llei del saig
Disposició final vint-i-dosena. Modificació de la Llei de l'embargament
Disposició final vint-i-tresena. Modificació de la Llei de la successió per causa de mort
Disposició final vint-i-quatrena. Modificació de la Llei d'arbitratge del Principat d'Andorra
Disposició final vint-i-cinquena. Modificació de la Llei de l'exercici de la professió d'advocat i del Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra
Disposició final vint-i-sisena. Modificació de la Llei del notariat
Disposició final vint-i-setena. Qualificació de la Llei
Disposició final vint-i-vuitena. Publicació de textos consolidats
Disposició final vint-i-novena. Entrada en vigor de la Llei

Exposició de motius

I. Introducció i antecedents

La justícia és un concepte complex que constitueix, per una banda, un dels fonaments de la societat i, per una altra banda, un anhel bàsic dels homes i les dones que la demanen i l'esperen com una mena de necessitat espiritual que s'integra en el conjunt de valors bàsics. És per això que cal procurar que la regulació dels procediments judicials, i concretament les normes sobre la forma com se substancien i es decideixen els processos judicials, sigui eficient, útil i entesa per totes les persones que l'han d'aplicar, i també pel conjunt de la societat a la qual es dirigeixen, atès que les normes jurídiques sobre els procediments judicials regulen a la vegada un dret fonamental i un servei essencial de l'Estat.

El procés de codificació legal ha estat seguit per la majoria d'estats moderns democràtics, i es fonamenta en la necessitat de proveir la societat d'un conjunt de normes agrupades per matèries que regulin d'una forma clara i eficaç tots els aspectes de cadascuna d'aquestes matèries. En el marc d'aquest impuls codificador tenen una importància especial les lleis processals que regulen la substanciació dels processos judicials i que serveixen als ciutadans per fer efectiu el dret a la jurisdicció consagrat a l'article 10 de la Constitució, el qual els atorga el dret d'accedir a la jurisdicció i a obtenir-ne una decisió fonamentada en dret, i el dret a un procés degut, substanciat per un

tribunal imparcial predeterminat per la llei. Així, la defensa en judici dels drets dels ciutadans s'eleva al rang de dret fonamental, cosa que exigeix que hi hagi un procés degut que respecti els drets i els interessos de totes les parts del procés, i que finalitzi mitjançant una decisió que pugui ser com més justa millor. És la recerca d'aquest ideal de justícia que fonamenta aquest Codi de procediment civil, el qual ha de permetre que Andorra disposi d'una regulació processal moderna i completa del procés civil, i que s'afegeix a la regulació que ja hi ha en matèria processal administrativa i penal.

L'impuls codificador a Europa data de mitjan segle XIX, quan arran dels canvis polítics i econòmics esdevinguts, els països europeus van començar a redactar codis substantius i processals per donar seguretat i transparència, tant al marc jurídic substantiu com als procediments d'enjudiciament, mitjançant codis integrats per normes estructurades, modernes i ben conegudes per tots els intervinents en els processos judicials. Andorra no es va afegir en aquell moment a l'impuls codificador, però ho està fent en els darrers anys davant la necessitat d'adaptar les lleis a les noves realitats i sensibilitats, i també als canvis tecnològics. Són notòries i evidents, en aquest sentit, les transformacions profundes que experimenten les societats modernes, les quals reclamen actualment procediments respectuosos amb els drets fonamentals i alhora àgils i senzills, tot prescindint de formalitats vàcues i tràmits innecessaris que impedeixen i dificulten el dret de demanar i l'activitat d'impartir justícia. En efecte, les normes processals han de servir al fi que els és propi i que no és cap altre que ser el vehicle formal i garantista per impulsar, substanciar i resoldre les demandes dels ciutadans en un termini de temps raonable. Tot plegat mitjançant un sistema procedimental que permeti als tribunals de justícia dictar sentències fonamentades que posin fi als litigis i que compleixin l'objectiu assignat al sistema judicial en un Estat modern, el qual consisteix a dirimir les disputes tot afavorint així la pau social.

Fins ara, el Principat d'Andorra ha tingut un dèficit en matèria processal civil, atès que només disposava d'una regulació fragmentada i no adaptada completament al marc constitucional vigent. El capítol quart del llibre segon del Manual Digest, redactat l'any 1748 per Antoni Fiter i Rossell, estableix que "En lo principi dela Causa, com tambe en son progres, y definició, o sentència deu observar lo Jutge, lo modo, forma y disposicio del dret Comú (que es lo que se observa en las Valls de Andorra) menos en aquellas Cosas en que es abregat per alguna Lley patria, Contria Consuetut, las quals se deuen Observar las 1as. per Exemple: [...]". Aquestes normes breus s'acompanyaven d'una instrucció als batlles sobre el procediment civil del 1740, que conté disposicions relatives a la tramitació dels processos civils, però no és fins entrat el segle XX i durant tot aquest segle, amb la Instrucció sobre el recurs de revisió del 24 de gener de 1905, i amb els decrets emanats dels delegats permanents dels coprínceps, i, sobretot, dels veguers reunits com a Tribunal de Corts o a proposta del jutge d'apel·lacions, que es van establint unes regles processals fixes, per bé que disperses i no sempre del tot completes. A tall d'exemple, es pot esmentar el Decret del 16 de febrer de 1918 sobre citació a judici; el Decret de l'1 de maig de 1922 sobre el procediment per l'administració de justícia, mitjançant el qual es regeix el procediment civil que, després, amb la creació del procediment abreujat mitjançant el Decret del 22 de novembre de 1968, va esdevenir el procediment ordinari; el Decret del mateix 1 de maig de 1922 sobre embargaments preventius; el Decret del 9 de març de 1974 sobre el procediment laboral, o el Decret del 4 de febrer de 1986 que adapta i actualitza o crea noves normes relatives als procediments civils abreujats i de mínima quantia, o al procediment d'execució forçosa.

Aquest dèficit persisteix malgrat que les normes processals civils es van començar a modernitzar en virtut de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, que va establir les bases del sistema de justícia andorrà d'acord amb el que estableix la Constitució. La Llei qualificada de la Justícia es va completar amb la Llei transitòria de procediments judicials, del 21 de desembre de 1993, que tenia la vocació de servir de pont entre l'antic i el nou sistema d'enjudiciament civil que s'havia de promulgar. Així, l'exposició de motius de la Llei transitòria de procediments judicials estableix que "és obvi que s'haurà de procedir a l'elaboració d'una Llei general de Procediments que contempli de manera total, coherent i harmònica la totalitat dels mateixos, essent pensats amb unitat de criteri científic, tècnic i polític. Tal tasca per la seva magnitud tècnica jurídica i complexitat és preferible deixar-la a la nova legislatura".

Tot i que han transcorregut més de vint anys de llavors ençà, s'ha decidit afrontar la tasca d'elaborar el Codi de procediment civil d'acord amb aquests mateixos principis i idees, i també intentant donar resposta a les necessitats socials dels temps presents mitjançant una llei moderna i útil. És per aquest motiu que el Codi que es promou és el fruit del treball endegat per una comissió impulsada des del Govern en què han estat representats i han participat, d'una banda, experts en dret processal i, d'altra banda, els intervinents directes en el sistema d'impartir la justícia; a saber, els batlles, els magistrats, els representants del Ministeri Fiscal, els secretaris judicials, els advocats, els procuradors i els saigs. Tots ells han contribuït amb les seves consideracions, propostes i necessitats a assolir un text legal que ha de servir com a punta de llança per elevar el servei de la justícia a la consideració social que es mereix i que els ciutadans esperen.

L'elaboració del Codi de procediment civil ha seguit el mandat de proveir una nova regulació dotada de ple criteri científic i tècnic, amb una atenció especial als dos eixos següents: el respecte i la continuació de la tradició jurídica andorrana, i la regulació senzilla, ordenada i consecutiva de les institucions i les normes processals, amb la finalitat de facilitar-ne al màxim l'entesa i l'ús. Com s'ha dit, la Llei que ens ocupa atén especialment la tradició jurídica pròpia, però també les tradicions jurídiques francesa i espanyola, que responen, en definitiva, a una mateixa influència i al mateix àmbit al qual Andorra també pertany. Si bé les lleis processals, pel seu caràcter tècnic, acostumen a no ser tan dipositàries de tradicions jurídiques com ho són les lleis substantives que regulen, per exemple, l'herència o l'adquisició i la transmissió dels béns, no és menys cert que hi ha denominacions, usos forenses i formes que s'han volgut conservar. N'és un exemple el termini processal inusual de tretze dies que empren les lleis processals vigents, així com altres institucions i procediments que s'han mantingut com a singularitats del dret processal andorrà. També s'ha atès la tradició jurídica comparada i, particularment, els sistemes processals espanyol i francès. En aquest sentit, cal assenyalar que la Ley de Enjuiciamiento Civil i el Code de Procédure Civile tenen un fonament similar, si bé la norma espanyola, promoguda l'any 2000, es beneficia de la modernitat davant de l'antiguitat relativa de la norma francesa, impulsada a partir del 1973 i que s'ha imposat definitivament com a codi únic en virtut d'una llei del 20 de desembre del 2007.

No obstant això, en virtut d'aquest Codi de procediment civil s'ha volgut promoure una norma pròpia i genuïnament andorrana que contingui una regulació estructurada i eficaç destinada a servir de bon instrument de resolució dels conflictes en l'àmbit civil. Cal destacar l'aposta decidida per la introducció plena a la llei de les noves tecnologies pel que fa a les comunicacions processals, i també a la documentació de les actuacions. Tot plegat tenint en compte el procés coetani d'implantació d'un sistema informàtic prop de la nostra

Administració de justícia que ha de permetre la comunicació, la notificació i l'arxivament dels documents processals mitjançant sistemes electrònics. La posada en marxa d'aquest sistema, que transcendeix el Codi de procediment civil, troba empara en la modificació recent de la Llei qualificada de la Justícia, en virtut de la Llei 28/2014, del 24 de juliol, i ha de suposar una millora del sistema de procediment civil en termes de temps i d'estalvi econòmic, així com una garantia més gran per a tots els intervinents en el sistema de justícia.

II. Estructura del Codi de procediment civil

El Codi de procediment civil es fonamenta en la regulació ordenada i consecutiva de les institucions i les normes processals de la forma més respectuosa possible amb el desenvolupament natural d'un procés. Així, el Codi comença amb un primer títol dedicat als principis rectoris dels processos judicials en què es regulen qüestions essencials com el principi d'audiència, l'impuls processal, la bona fe i el frau processal, o el principi de preclusió. Es tracta, a la manera del Code de Procédure Civile francès, de regular disposicions inicials que estableixin els principis que han de fonamentar el sistema d'impartir la justícia. En aquest sentit, aquesta Llei estableix la plena observança dels principis processals juridiconaturals del procés, com ho són els d'audiència i igualtat de les parts del procés. Quant als principis tècnics, el procés civil que s'hi regula es basa, ineludiblement, en els principis dispositiu i d'aportació de part, que garanteixen la vigència del principi de contradicció de les parts del procés. A més, també està regit plenament pel principi d'oralitat, en especial en la primera instància.

A continuació, el Codi desplega les normes processals amb un sentit pràctic notori, que pretén afavorir l'entesa de la Llei i l'exercici del dret. Cal destacar la regulació de dos blocs de normes: per una part, les normes dedicades a les institucions processals que es poden anomenar com a complementàries i, per altra part, la regulació del procediment ordinari. En el primer grup de normes es regulen els actes processals, les parts, la defensa jurídica i la representació processal, la competència judicial, les activitats prèvies a la demanda, incloses les diligències preliminars, les activitats de prova i les mesures cautelars, i l'acumulació d'accions i de processos. En el segon grup de normes es regula el procediment ordinari pròpiament dit, que es configura com el procediment tipus, s'estructura des d'una perspectiva pràctica d'acord amb l'ordre que segueixen els actes successius d'al·legacions de les parts i del tribunal, i finalitza amb la celebració del judici oral amb la finalitat principal de portar a terme la pràctica de la prova. En el procediment ordinari es materialitzen els principis de publicitat, igualtat, oralitat, immediació, audiència i contradicció, que són el fonament dels procediments judicials moderns. La regulació del procés finalitza amb la sentència i, naturalment, amb totes les altres formes amb què pot finalitzar un procés, com ara l'aplanament, el desistiment o la transacció judicial.

La part final del Codi està dedicada a diverses qüestions complementàries i necessàries, i que a títol no exhaustiu són les següents: el procediment abreujat, els procediments especials, el sistema de recursos, el judici de revisió, les costes processals, l'assegurament de les sentències definitives de condemna, l'execució de les resolucions judicials, i la jurisdicció voluntària. Es tracta d'institucions clau per al bon desenvolupament de la Llei, a les quals es fa referència detallada més endavant, tot incidint en les novetats que s'introdueixen en relació amb aquestes institucions.

III. Normes bàsiques i principis del procediment civil

Tal com s'ha referit anteriorment, el Codi de procediment civil recull els principis processals juridiconaturals d'audiència i igualtat de les parts del procés. I, pel que fa als principis tècnics, el procés civil que s'hi regula es basa en els principis dispositiu i d'aportació de part, que garanteixen a la vegada la vigència del principi d'igualtat de les parts del procés. El principi d'escriptura regeix, lògicament, a l'inici del procés, en concret en els escrits de demanda i contesta, mentre que l'oralitat preval en el judici oral i en la pràctica de qualsevol acte de prova. En qualsevol cas, però, la Llei aposta per l'oralitat com a principi fonamental vertebrador del procés civil. L'oralitat, la concentració d'actes i la immediació del batlle o els magistrats en tots els actes de prova fan possible un procés amb totes les garanties, motiu pel qual la infracció d'aquesta necessària immediació judicial comporta la sanció de nul·litat.

El sistema de notificacions s'incardina en el procés com un mecanisme d'ofici, que s'inicia una vegada s'ha admès la demanda. Es preveu la unificació dels terminis per contestar, recórrer i acomplir altres tràmits. D'altra banda, la intervenció del procurador en els procediments judicials es configura com a potestativa, sense perjudici del fet que les persones jurídiques requereixin un representant processal en tots els casos, mentre que la intervenció de l'advocat esdevé sempre obligatòria, tret de determinats actes com ara en el procediment d'injunció o en el procediment abreujat, sempre que la quantia dels processos no superi 3.000 euros i 1.500 euros, respectivament.

IV. Competència objectiva i funcional. Sistema de recursos

La competència objectiva per conèixer en primera instància s'atribueix sempre i de forma exclusiva als batlles adscrits a les seccions civils del Tribunal de Batlles, amb independència de la quantia o el tipus d'assumpte. Aquesta atribució competencial a un tribunal unipersonal, que transcendeix la dicotomia que fins ara consagrava l'article 49 de la Llei qualificada de la Justícia, segons el qual els processos que se seguïen per un procediment abreujat eren jutjats per un batlle, mentre que els que se seguïen pel procediment ordinari eren jutjats per un tribunal col·legiat de batlles, es fonamenta en diverses consideracions. En primer lloc, en el canvi del sistema d'enjudiciament previst a la Llei, que es fonamenta en l'oralitat i la immediació de l'òrgan jurisdiccional de la primera instància. En un sistema de concentració de la prova en el judici oral, resulta més convenient que sigui un tribunal unipersonal qui conegui en la primera instància, tot reservant a un tribunal col·legiat el coneixement del recurs d'apel·lació, que en aquest cas s'atribueix a la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, tal com s'ha esdevingut fins ara i d'ençà de la Constitució de 1993. Abans del 1993, segons assenyala Antoni Sabater i Tomàs en el llibre *Dret Civil d'Andorra*, "el poder judicial correspon a ambdós Coprínceps, que exerceixen en comú i junts per mitjà d'òrgans jurisdiccionals públics, de diferent grau i que corresponen als Batlles [que apareixen per primera vegada al Pariatge de 1278 i són nomenats de forma paritària per cada copríncep o, si no hi és, pel veguer, en nombre d'un cadascun i de dos cadascun a partir del Decret del 8 de setembre de 1977], Jutge d'Apel·lacions [que també apareix ja en el Pariatge de 1278 i que és nomenat alternativament per cada copríncep de forma vitalícia, i cada cinc anys a partir del Decret del 30 de desembre de 1975] i Tribunals Superiors denominats de revisió [el Tribunal Superior de Perpinyà,

creat mitjançant un Decret del 13 de juliol de 1888, i Tribunal Superior de la Mitra d'Urgell, creat mitjançant una instrucció del 24 de gener de 1905]". Sense perjudici de les competències per jutjar en matèria civil que s'havia atribuït el Tribunal de Corts, o fins i tot els mateixos veguers, a finals del segle XIX i a principis del segle XX en alguns casos.

Quant a la competència funcional, i més concretament en matèria de recursos, el sistema doctrinalment acceptat en el nostre entorn jurídic és el que distingeix entre el recurs d'apel·lació i el de cassació. Ambdós tipus de recursos han de ser coneguts per tribunals diferents, i també són diferents els motius d'accés a cada recurs, perquè la seva naturalesa i funció són diferents. Així, un sistema processal amb un recurs de cassació necessita la instauració de dos tribunals: el tribunal d'apel·lació i el tribunal de cassació. No obstant això, en el cas andorrà aquesta diferenciació no és necessària atenent la dimensió de l'espai judicial i les seves necessitats. També s'ha de tenir en compte que el recurs de cassació es fonamenta en la necessitat d'unificar la doctrina jurisprudencial, cosa que resulta innecessària si només es compta amb un tribunal d'apel·lació, tal com s'esdevé al nostre país.

En conclusió, el sistema de competència objectiva atribueix la competència per conèixer tots el processos civils en la primera instància al batlle al qual correspongui per torn de la secció civil del Tribunal de Batlles que escaigui, com a tribunal unipersonal, mentre que l'apel·lació és competència de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia. I per a la infracció dels drets fonamentals reconeguts a l'article 10 de la Constitució, es manté la possibilitat d'interposar un recurs d'empara davant el Tribunal Constitucional.

Finalment, cal assenyalar que el Codi opta per denominar genèricament tribunal qualsevol òrgan judicial, sigui unipersonal o col·legiat. I s'ha volgut defugir de particularitzar, excepte quan era imprescindible, si la competència per fer un acte corresponia al secretari judicial o al batlle, per afavorir una distribució més flexible del treball judicial. És per això que també s'empra generalment el terme tribunal quan la Llei es refereix a les actuacions judicials en sentit ampli.

V. Classes de procediments

El Codi de procediment civil preveu dos classes de procediments: l'ordinari i l'abreujat. Tots dos procediments estan sotmesos als principis d'oralitat, concentració i immediació, que són els principis en què es fonamenta l'enjudiciament civil. A més, la Llei regula altres procediments especials, com ara el d'injunció, el de tutela sumària, el d'arrendaments, el laboral, el de família o el de modificació de la capacitat, i incideix en les normes comunes als processos relatius a la persona i la família.

El procediment ordinari és el procediment tipus per substanciar els assumptes la quantia dels quals és superior a 20.000 euros, els de quantia indeterminada i els que no tinguin designat un procediment especial per ser substanciat. Aquest procediment s'estructura amb una fase per escrit que s'inicia amb la demanda, seguida de la notificació i la contesta, una audiència prèvia, i un judici oral. L'audiència prèvia compleix les funcions de depurar els defectes processals, determinar l'objecte del procés, mediar entre les parts i proposar els mitjans de prova, entre altres finalitats.

El procediment abreujat és un procediment determinat per raó de la matèria o de la quantia. Se substancien en virtut d'aquesta classe de procediment els processos que es regeixen per un procediment especial, sense perjudici de les especialitats que prevegi el Codi, i els incidents que no tinguin atribuït un procediment específic, i també concorre el procediment abreujat quan es tracta de reclamacions de fins a 20.000 euros. Aquest procediment s'articula mitjançant una fase inicial d'al·legacions per escrit, a la qual segueix l'admissió de les proves proposades i l'assenyalament del judici oral. A més, es preveuen normes especials sobre l'aportació i la pràctica de la prova, i la possibilitat de prescindir del judici oral si només s'ha proposat prova documental i aquesta prova no ha estat impugnada. El procediment finalitza amb la sentència, que és susceptible de recurs d'apel·lació si la quantia del procés supera 1.500 euros, amb efecte de cosa jutjada respecte de les qüestions objecte del procés.

VI. Estructura i institucions principals del procediment ordinari i del procediment abreujat

El sistema processal contingut en el Codi de procediment civil es vertebrava al tomb del procediment ordinari com el procediment tipus per resoldre qualsevol litigi, tret dels que tinguin atribuït un altre procediment per raó de la matèria o la quantia. L'estructura del procediment ordinari, i també del procediment abreujat, és la següent:

a) La demanda i la contesta sempre es formulen per escrit, tant en el procediment ordinari com en el procediment abreujat. Un cop admesa la demanda, s'ha de notificar d'ofici al demandat. No hi ha rèplica ni dúplica, i únicament s'admet la possibilitat d'ampliar la demanda abans de la contesta del demandat, que s'ha de presentar dins el termini dels vint dies hàbils següents al dia en què se li traslladi la demanda.

Les parts han de fer valer en els escrits de demanda i contesta totes les al·legacions i els fonaments de fet o de dret, i acompanyar-los de tots els documents i dictàmens pericials mitjançant els quals pretenguin donar suport a les seves pretensions. Per tant, el demandat inclou a la contesta totes les excepcions que tingui en relació amb el demandant, siguin processals, siguin de fons. Com es veurà, les excepcions processals es resolen durant l'audiència prèvia, per evitar sentències absolutòries en la instància que no entrin en el fons de l'assumpte. En el cas del procediment abreujat, el tribunal resol totes les excepcions a l'inici del judici oral si es tracta d'excepcions processals, o en la sentència si es tracta d'excepcions de fons. Regeix el principi de preclusió, de manera que s'han de fer valer tots els fets a l'abast de les parts en virtut de la demanda o la contesta.

El demandat pot reconvenir sempre que la reconvenció es formuli de forma expressa i que hi hagi connexió amb l'objecte del procés delimitat per la demanda. L'acció reconvenicional es resol a la sentència.

b) En el procediment ordinari es regula un acte processal que consisteix en l'audiència prèvia, amb les finalitats següents: oferir a les parts la possibilitat d'arribar a un acord, resoldre les excepcions processals, delimitar l'objecte del procés, i evacuar la proposició i l'admissió de les proves.

En definitiva, es tracta d'un acte oral que se situa entre les al·legacions de les parts i el judici oral, i que permet depurar el procés dels obstacles processals i delimitar amb claredat els termes del litigi amb la finalitat de concentrar l'esforç processal en la pràctica de les proves durant el judici oral. Amb aquest objectiu, les parts s'han de pronunciar sobre els fets i els documents presentats per les altres parts, de forma que es puguin fixar amb claredat els fets controvertits que constitueixen l'objecte del procés i sobre els quals ha de tenir lloc la pràctica de les proves. Les parts també poden, a l'audiència prèvia, formular al·legacions complementàries o fonamentades en fets nous o de nova notícia.

Una funció especialment important de l'audiència prèvia és la que té relació amb la proposició i l'admissió de les proves. Tal com s'ha esmentat, els documents en què les parts fonamenten el seu dret, així com els dictàmens pericials, s'han d'aportar amb la demanda i la contesta. I, d'aquesta manera, en el procediment ordinari la petició de prova té lloc a l'audiència prèvia d'acord amb els fets, els informes i les al·legacions que s'han versat i aportat mitjançant els escrits inicials del procés. Amb el benentès que el tribunal admet aquesta prova d'acord amb els criteris de legalitat, utilitat, pertinència, necessitat i proporcionalitat.

La prova s'admet i es practica sempre a instància de part, amb l'excepció de les diligències per a millor proveir, que es regulen com una excepció, i també en els supòsits de processos especials quan ho prevegi la Llei. No s'admet, per tant, la prova que el tribunal decideix d'ofici, excepte en els casos establerts expressament per la norma. En efecte, la intervenció del tribunal en matèria probatòria suposaria una alteració dels termes del debat processal que, en el procés civil, s'articula a partir del principi dispositiu i d'igualtat entre les parts. Això, però, sense perjudici de la possibilitat que el tribunal pugui decidir la pràctica de proves d'ofici en els processos en què regeix l'ordre públic, com ara els processos de família pel que fa als fills menors d'edat.

c) El judici oral se celebra amb la presència de les parts i té com a finalitat bàsica practicar la prova. Tant és així que a l'audiència prèvia es preveu que si les parts estan conformes amb els fets i la controvèrsia se cenyeix a una qüestió de dret, el tribunal pugui dictar sentència sense assenyalar el judici oral. La Llei regula, d'altra banda, els mitjans de prova tradicionals i prou coneguts, amb la possibilitat de practicar aquestes proves mercès als nous mitjans tècnics.

El judici oral segueix els principis d'oralitat, contradicció i immediació. Mentre que el principi d'escriptura regeix a l'inici del procés, el principi d'oralitat impera en el judici oral i per practicar qualsevol acte de prova. Així, s'aposta per l'oralitat com a principi fonamental vertebrador del procés civil, atès que aquesta oralitat, i també la concentració i la immediació del jutgador en la pràctica de totes les proves, permeten la substanciació d'un procés amb totes les garanties escaients.

D'acord amb els principis esmentats, la prova es practica mitjançant un sistema d'interrogatori lliure per part dels advocats, amb l'admissió tàcita pel tribunal de les preguntes formulades, que poden ser impugnades en el mateix acte per les parts. El tribunal dirigeix el debat processal però no hi intervé directament; ara bé, res impedeix que practiqui prova sobre prova, en el sentit que pot formular preguntes una vegada ha finalitzat la confessió en judici o l'interrogatori de les parts a l'efecte d'esclarir els dubtes que pugui tenir.

Finalment, un cop es clou la pràctica de les proves, es preveu un tràmit de conclusions orals.

d) Les diligències per a millor proveir serveixen per practicar la prova que no s'hagi pogut portar a terme en el judici oral per causes alienes a les parts. Aquesta és una possibilitat que es preveu com a excepcional, i que també permet al tribunal d'acordar la prova d'ofici en aquest moment processal, com una mena de contrapès a l'obligació de dictar sentència, de conformitat amb el principi prohibitiu del *non liquet*. Es tracta també d'un recurs residual que pot servir al tribunal per practicar, per exemple, una prova pericial diriment quan no pugui resoldre el litigi d'acord amb el resultat probatori assolit fins llavors. Tot plegat, però, sense que l'actuació del tribunal pugui conduir a suplir la inactivitat o a afavorir alguna de les parts en detriment de les altres parts.

VII. Procediments especials

a) El procediment d'injunció és un procediment especial de protecció del crèdit que segueix la tradició europea dels denominats *mandatum de solvendo*, que es contenen a les legislacions europees sota diverses denominacions, com ara *Mahnverfahren* a Alemanya, *decreto ingiuntivo* a Itàlia, *processo de injunção* a Portugal, *proceso monitorio* a Espanya i *procédure d'injonction de payer* a França. Amb aquests procediments es pretén oferir una solució ràpida i eficaç a l'efecte de cobrar els deutes documentats que puguin ser acreditats inicialment i suficientment pel creditor. En aquests casos, els procediments descrits autoritzen el tribunal a dictar un requeriment de pagament que, davant l'absència d'oposició, és executiu sense cap altre tràmit.

El procediment d'injunció establert al Codi de procediment civil respecta essencialment la regulació de l'anterior procediment executiu de l'ordre judicial de pagament que es va introduir en el nostre ordenament jurídic fa deu anys aproximadament, però amb algunes diferències d'interès: l'absència d'un límit pel que fa a la quantia per accedir a aquest procediment, la inclusió com a fonament de la petició d'altres títols de caràcter executiu, cosa que permet suprimir el procediment especial que fins ara preveia la Llei 12/2004, del 30 de juny, de propietat horitzontal, per reclamar els deutes derivats de l'obligació de sosteniment a les despeses comunes, i, finalment, l'atribució de força executiva a l'aute que posa fi al procés en cas que no es plantegi oposició, el qual té efecte de cosa jutjada. Tanmateix, si es formula oposició, la controvèrsia s'ha de substanciar pel procediment ordinari o abreujat que sigui aplicable d'acord amb la quantia.

El procés que es tramita pel procediment d'injunció s'estructura en dos fases diferents. La primera fase s'inicia per mitjà d'una petició formal de pagament d'un deute que es pot acreditar mitjançant diversos tipus de documents. La manca d'oposició del deutor davant el requeriment de pagament determina que es despatxi l'execució, mentre que l'oposició del deutor obre una segona fase del procés que se substancia pels tràmits del procediment declaratiu que correspongui, i en què el demandat tindrà al seu abast totes les possibilitats de defensa.

b) El procediment de tutela sumària està basat en la necessitat de proveir el sistema de justícia de mecanismes processals adequats per obtenir tuteles urgents en determinats supòsits. És el cas dels interdictes d'obra nova o possessoris i, en general, de les tuteles de fer o no fer, o d'altres peticions com ara la suspensió d'acords socials. Aquests tipus d'assumpes tenen en comú la necessitat d'obtenir una declaració judicial urgent de tutela dels drets dels ciutadans en el supòsit que no sigui possible o convenient plantejar la controvèrsia en el marc d'un procediment judicial ordinari. Efectivament, les tuteles previstes en virtut d'aquest procediment també es poden plantejar en un procediment ordinari i, si escau, es pot assegurar l'objecte del procés mitjançant una mesura

cautelar. Ara bé, el tret diferencial per iniciar el procediment de tutela sumària rau en la urgència exigida i, principalment, en el fet que el litigi s'esgoti amb la petició de tutela urgent. Així, l'objecte principal i únic de la petició de suspensió d'una obra nova o d'un acord social és la petició concreta que es resol en aquest procediment, amb una sentència que produeix cosa jutjada respecte dels fets que s'hi debaten i resolen, sense perjudici que es pugui iniciar un procediment ordinari posterior pel que fa al fons de l'afer.

El procediment es fonamenta en dos eixos. En primer lloc, el caràcter i la naturalesa de la petició que requereix una actuació ràpida per a la tutela del dret, i, en segon lloc, l'existència de garanties inicials suficients per demanar aquesta classe de tutela jurídica. Les garanties inicials es concreten en l'exigència que s'aporti una justificació documental suficient amb la demanda. Així, es poden aportar documents notariais o pericials, o actes de presència aixecades pel saig que puguin acreditar suficientment els fets que són objecte de la petició i la urgència de l'actuació demanada en virtut de la petició. A més, el demandant ha d'aportar una declaració jurada en què afirmi que és el titular del dret en relació amb el qual sol·licita la tutela, i ha de demanar, sota la seva responsabilitat, l'actuació del tribunal per garantir el seu dret. Un cop admesa la demanda, el tribunal decideix les mesures urgents de conformitat amb el que hagi sol·licitat el demandant, i també els requeriments que corresponguin segons el cas. El demandat pot oferir una caució per continuar l'obra, l'activitat o l'acció objecte del requeriment, o per dur a terme les obres, les accions o les conductes indispensables per conservar el que s'ha edificat, construït o fabricat. Finalment, el tribunal resol després de la celebració d'una vista, mitjançant una sentència que pot ser objecte de recurs d'apel·lació.

c) El procediment d'arrendaments se substancia d'acord amb les normes que aquesta Llei preveu per al procediment abreujat, però s'estableixen determinades especificats, com ara terminis més reduïts de fins a tretze dies hàbils per contestar a la demanda, admetre les proves i assenyalar el judici oral, i dictar sentència, o el requisit que ja preveia la disposició addicional segona de la Llei d'arrendaments de finques urbanes, del 30 de juny de 1999, d'estar al corrent del pagament de la renda pactada o de consignar-ne judicialment l'import perquè el recurs d'apel·lació sigui admès o no caduqui durant la seva tramitació, amb les adaptacions necessàries derivades de la jurisprudència recent del Tribunal Constitucional. A més, es reprèn i, si escau, s'actualitza la regulació de determinades altres institucions pròpies del procediment d'arrendaments, com ara l'enervació de l'acció o el retorn provisional de la possessió de la finca que es va incorporar mitjançant la modificació recent de la Llei d'arrendaments de finques urbanes, en virtut de la Llei 1/2014, del 23 de gener.

d) El procediment laboral també es tramita en virtut de les normes relatives al procediment abreujat, però, com s'esdevé amb el procediment d'arrendaments, es preveuen especialitats vinculades a terminis més reduïts de fins a tretze dies hàbils per contestar a la demanda, admetre les proves i assenyalar el judici oral, i dictar sentència.

e) Els processos de persona i família, en relació amb els quals també es fa remissió a les normes del procediment abreujat, són objecte, en primer lloc, de disposicions generals comunes i específiques, com ara les normes relatives a la intervenció del Ministeri Fiscal, la indisponibilitat de l'objecte del procés, la pràctica d'ofici de les proves, el moment en què es poden al·legar els fets controvertits i la preferència en la tramitació, en tractar-se de processos en què impera l'ordre públic.

Posteriorment, el Codi regula d'una forma més detallada i concreta el procediment de família, on s'encabeixen les accions de nul·litat, separació i divorci del matrimoni o la unió civil; l'establiment de mesures que dimanin de la nul·litat, la separació i el divorci del matrimoni o la unió civil, o de l'extinció d'una unió estable de parella; l'establiment de mesures paternofiliales, i també la modificació de les mesures esmentades anteriorment, amb independència que s'hagin establert o no en el marc d'un procés judicial. Tot plegat amb especificitats quant als tràmits concentrats i els terminis reduïts equivalents a les dels procediments d'arrendaments i laboral. També es preveu una regulació detallada de les mesures provisionals, sigui amb caràcter general, sigui en cas d'urgència o necessitat, força semblant a la que es va fer en virtut de la Llei 3/2012, del 19 d'abril, qualificada de modificació de la Llei qualificada del matrimoni, del 30 de juny de 1995, i s'incorporen determinades particularitats en matèria probatòria.

f) En darrera instància s'incideix en el procediment de modificació de la capacitat, que s'inspira en substància en el procediment que regulava fins ara la Llei 15/2004, del 3 de novembre, qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, i que es va modificar àmpliament amb la Llei 27/2013, del 19 de desembre, però que s'ha tornat a reformar en diversos aspectes per reconduir aquest procediment als principis i els tràmits fonamentals que regeixen el procediment civil d'acord amb aquest Codi, i per evitar d'aquesta manera una multiplicitat de procediments dispersos; sense perjudici, tanmateix, que es confereixi carta de naturalesa a determinades especificitats necessàries per raó de la matèria que és objecte d'aquest procediment, en concret durant el desenvolupament del judici oral.

L'opció legislativa que consisteix a introduir en el Codi de procediment civil la regulació de tots els procediments especials es contraposa amb la possibilitat de conservar-ne la regulació prop de les lleis substantives, i té la seva raó de ser en la voluntat de preservar la unitat legal procedimental en el Codi, com a norma processal bàsica del sistema de justícia civil andorrà.

VIII. Recursos

Aquesta Llei regula els recursos que les parts poden interposar contra les resolucions dels tribunals, dels secretaris judicials, dels saigs o dels notaris, que les afectin desfavorablement. En primer lloc s'incideix en el recurs de reposició i, posteriorment, en la impugnació dels acords del secretari judicial, del saig i del notari. La competència per conèixer de la impugnació dels acords del secretari judicial correspon al tribunal del qual forma part, mentre que la competència per conèixer de la impugnació dels acords del saig i del notari correspon al tribunal que ha dictat la resolució judicial que el saig executa i de la qual porta causa l'acord que hagi dictat, en consonància amb la Llei 43/2014, del 18 de desembre, del saig, o al tribunal al qual correspongui per torn de jurisdicció voluntària, respectivament.

D'altra banda, es regula detalladament el recurs d'apel·lació, que coneix i resol la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, i que es pot interposar bé contra les sentències definitives, bé contra les altres resolucions definitives, com ara els autes definitius i les altres resolucions en què així ho estableixin les lleis. L'apel·lació es fonamenta en els motius que consisteixen en les infraccions processals, l'error en la valoració de la prova i la infracció de la llei. Es pot interposar un recurs d'apel·lació contra les sentències dictades en el marc de qualsevol classe de procediment, llevat de les sentències dictades en el procediment abreujat quan la quantia reclamada no superi 1.500 euros, o dels autes recaiguts en el procediment d'injúnció. L'exclusió del recurs d'apel·lació pel que fa als processos amb un abast econòmic escàs és

conforme a l'ordenament jurídic vigent fins ara, i en concret s'adiu al que ja preveia el Decret dels veguers del 4 de febrer de 1986 en relació amb el procediment de mínima quantia, i té per objecte limitar la càrrega de treball de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia i que pugui dedicar el temps i els recursos de què disposa a l'apel·lació de les resolucions amb una transcendència més gran.

A partir d'ara, la interposició del recurs d'apel·lació es fa directament davant el Tribunal Superior de Justícia. Els recursos d'apel·lació de les sentències estimatòries de la demanda s'admeten, amb caràcter general, amb dos efectes: suspensiu i devolutiu. Pel que fa a la substanciació del recurs, es preveu que la part apel·lada, a més d'oposar-se al recurs, pugui interposar al seu torn un recurs supeditat al fet que l'altra part apel·li, contra els pronunciaments de la sentència objecte de recurs que li siguin desfavorables, i que s'anomena *recurs d'adhesió*. D'altra banda, s'admet la pràctica de proves en la segona instància amb caràcter excepcional i en els casos que preveu expressament el Codi, en concret quan la prova no s'hagi admès de forma indeguda; quan la prova admesa no s'hagi pogut practicar per causes no imputables a la part que la proposa; quan les proves es fonamenten en fets nous o de nova notícia coneguts quan ja no es podien sol·licitar diligències per a millor proveir, i quan es tracti del rebel involuntari que compareix en el procés en la segona instància. El tribunal no pot, però, decidir d'ofici la pràctica de proves en aquesta segona instància.

El recurs d'apel·lació es tramita principalment per escrit, atès que la vista esdevé, en principi, facultativa. Aquesta norma es fonamenta en el fet que en la primera instància ja s'ha celebrat un judici oral, motiu pel qual decau la necessitat de practicar una vista en fase d'apel·lació. Ara bé, sí que es practica la vista en aquesta fase quan s'hagi decidit la pràctica de proves en la segona instància o quan el tribunal ho consideri necessari per resoldre degudament el recurs interposat.

IX. Judici de revisió

La regulació del judici de revisió rau en la necessitat de proveir un procediment judicial específic per atendre determinats casos excepcionals o especialment injustos provocats per la sentència que ha posat fi a un procés civil. Aquests casos porten causa de l'existència de suborn, violència, prevaricació judicial o una maquinació fraudulenta que han afectat el procés; la falsedat dels documents, els testimonis o els dictàmens pericials que han fonamentat la sentència; l'obtenció o el recobriment de documents rellevants per resoldre el procés amb posterioritat, o el fet que hagi recaigut una decisió definitiva del Tribunal Europeu de Drets Humans que constati la vulneració d'un dret fonamental, d'acord amb la regulació recent que en fan la Llei qualificada de la Justícia i la Llei transitòria de procediments judicials.

La competència per conèixer i resoldre el judici de revisió s'atribueix a la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia i requereix que s'interposi la demanda de revisió corresponent, amb una legitimació àmplia i en un termini prudencial de tres mesos a partir de la notificació de la sentència penal ferma o del dia en què es té coneixement de l'existència del motiu en què es fonamenta el judici de revisió. En cas que s'admeti la demanda, se segueix un procediment amb uns terminis reduïts. Aquest procediment finalitza amb una sentència que pot revocar la sentència o les sentències objecte de la revisió i, si escau, també pot suposar la retroacció de les actuacions corresponents.

X. Costes processals

Aquesta Llei corrobora el sistema objectiu del venciment a l'efecte d'imposar les costes processals que els tribunals han aplicat fins ara, de forma que s'han de fer càrrec d'aquestes costes les parts que han vist refusades totes les seves pretensions, excepte en els casos en què el tribunal aprecii dubtes fàctics o jurídics o altres circumstàncies motivades. També es preveuen els supòsits de la imposició de les costes processals quan hi ha desistiment, renúncia, transacció i aplanament, o quan es tracta de processos incidentals o que es troben en fase de recurs. Finalment, es regula un procediment sumari d'execució de les costes processals, que se substancia davant el secretari judicial, al qual s'atribueix la competència de taxar les costes processals i resoldre la impugnació eventual que es pugui plantejar al respecte.

XI. Assegurament de les sentències definitives de condemna

La interposició d'un recurs d'apel·lació contra sentències definitives planteja el problema de l'eficàcia que ha de tenir la sentència que és objecte de recurs. És a dir, si la interposició del recurs ha de determinar la suspensió o no de l'execució de la sentència impugnada, tenint en compte que pot ser revocada en fase d'apel·lació, amb les conseqüències que se'n deriven pel que fa als actes d'execució que s'han pogut adoptar entretant. Aquesta qüestió s'ha intentat resoldre mitjançant dos possibilitats: d'una banda, acceptant el recurs a ambdós efectes, motiu pel qual no es pot executar la sentència mentre se substancia el recurs, i, d'altra banda, acceptant el recurs amb un sol efecte, i en aquest cas no es produeix la suspensió de l'eficàcia de la sentència recorreguda, tot i que la seva execució es pot condicionar al fet que es presti una caució. En aquest cas, al seu torn, s'esdevenen dos altres possibilitats: l'execució provisional de la sentència impugnada amb la prestació d'una caució per part del sol·licitant de l'execució, que és el sistema seguit fins ara pel dret processal andorrà, o l'execució provisional sense prestar caució amb la possibilitat de suspendre aquesta execució si l'executat presta una caució. Aquests sistemes tenen en comú les dificultats que es plantegen davant la possibilitat real d'una revocació de la sentència en alçada, en tant que la retroacció dels efectes pot arribar a ser impossible. I les dificultats expressades determinen que no sigui gens habitual concedir l'execució provisional.

Davant d'això, el Codi de procediment civil proposa un sistema diferent que es fonamenta en l'assegurament dels pronunciaments condemnatoris de les sentències sotmeses a recurs distingint-los segons la classe de condemna pronunciada. L'assegurament de les sentències recorregudes en apel·lació es materialitza en l'embargament en el cas de condemnes dineràries o de condemnes no dineràries que consisteixen en l'entrega d'alguna cosa moble o immoble. Les condemnes no dineràries que consisteixen a fer o a no fer es poden assegurar atenent la quantitat determinada que es fixi en concepte d'equivalent pecuniari. Així, qui tingui una sentència favorable pot demanar l'assegurament de les quantitats concedides en la sentència o, si es tracta d'una condemna no dinerària, del seu equivalent dinerari. I el sol·licitant ha de prestar una caució que el tribunal determinarà segons les circumstàncies, amb un mínim del vint-i-cinc per

cent de la quantitat assegurada. Aquest assegurament no difereix d'una mesura cautelar; ara bé, la diferència es troba en el fet que tant el *fumus boni iuris* com el *periculum in mora* ja estan inicialment acreditats per la mateixa existència de la sentència condemnatòria. D'aquesta forma el judici de valoració del tribunal s'ha de limitar al control formal de la petició, i a la fixació i la prestació efectiva de caució. Per tant, la dificultat lògica establerta al Codi a l'efecte d'obtenir una mesura cautelar mentre es tramita el procediment queda limitada en aquest cas a l'acreditació que es disposa d'una sentència favorable sotmesa a recurs.

S'ha considerat que es tracta d'una bona solució, atès que s'eliminen les execucions provisionals i, al mateix temps, es garanteixen els drets de les persones que han obtingut un pronunciament favorable en la primera instància, especialment a Andorra on els terminis per obtenir una resolució de la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia no són excessivament llargs.

XII. Execució forçosa de les resolucions judicials

El procediment d'execució de les resolucions judicials és probablement una de les matèries amb més interès per als ciutadans. En efecte, el justiciable únicament veu reconegut el dret constitucional a la jurisdicció quan les resolucions judicials es compleixen de forma efectiva o, si no és així, quan són executades en la forma deguda i prevista en la resolució jurisdiccional ferma. En aquest àmbit coexisteixen diversos models que es diferencien bàsicament per la participació més o menys activa en els actes d'execució de persones o institucions com els secretaris judicials, els procuradors o els executors privats, com s'esdevé a Andorra amb la figura del saig des de l'any 2015. L'atribució de competències executòries a aquestes persones o institucions, que, a excepció del secretari judicial, no formen part de l'Administració de justícia, es justifica sobretot per la necessitat d'agilitzar els processos en període d'execució forçosa, atenent la càrrega de treball important dels òrgans jurisdiccional. A més, cal tenir en compte l'essència bàsicament material dels actes d'execució que, en definitiva, consisteixen en activitats de liquidació o venda de béns que no tenen un caràcter jurisdiccional i que, per tant, poden ser portats a terme per persones habilitades o facultades degudament, encara que no formin part dels tribunals de justícia. No obstant això, qualsevol regulació en aquesta matèria ha de partir del respecte dels drets dels ciutadans a l'execució com a part del dret a la jurisdicció i, correlativament, ha d'assegurar la tutela deguda dels tribunals de justícia, que sempre han d'exercir el control de les actuacions i les diligències que es portin a terme durant aquesta execució, mitjançant els recursos oportuns.

En definitiva, la solució adoptada ha estat regular en aquest Codi les normes bàsiques sobre l'execució, que consisteixen en les característiques dels títols executius, les parts de l'execució, els drets de terceres persones, el procediment de despatx de l'execució, l'oposició a l'execució, i la suspensió i l'acabament del procediment d'execució. També es regulen les normes necessàries relatives a la relació de l'òrgan jurisdiccional amb el saig, que, d'acord amb la Llei 43/2014, del 18 de desembre, es defineix com un professional del dret investit de funció pública que, de conformitat amb les disposicions legals vigents, té autoritat per executar de manera forçosa les resolucions judicials o administratives executòries, d'acord amb les lleis aplicables, a petició de les persones i entitats públiques i privades. El saig exerceix aquestes funcions per delegació de l'òrgan jurisdiccional, i sempre està sotmès a les decisions que pugui adoptar el tribunal competent, per la via dels recursos que poden interposar les parts contra els acords que dicta el saig.

El saig té competència per conèixer de l'execució forçosa de les resolucions judicials o administratives que siguin executòries d'acord amb les lleis aplicables, i que consisteixen en el pagament d'una quantitat líquida. És a dir, que s'atribueix la competència al saig per executar les condemnes dineràries i les quantitats líquides que dimanen de les condemnes no dineràries. D'altra banda, la competència per conèixer de l'execució de les condemnes no dineràries *in natura* s'atribueix al tribunal que dicta la resolució en la primera instància. Aquesta distinció rau en la naturalesa dels actes que es duen a terme en l'execució no dinerària i que consisteixen en mandats d'entregar, fer o no fer, inclòs el llançament de l'habitatge, que, per raó de la seva naturalesa, ha de dur a terme l'òrgan judicial. Això sense perjudici de l'atribució de la competència al saig per executar les quantitats que fixi el batlle en concepte de la quantitat pecuniària equivalent o del rescabament dels danys i perjudicis en cas d'incompliment.

En matèria d'execució dinerària, i de les quantitats que dimanen de l'execució no dinerària, el saig és competent per portar a terme tots els actes materials d'execució de les quantitats líquides contingudes en les resolucions judicials, en la seva condició de cooperador de l'Administració de justícia. Nogensmenys, com s'ha dit, el saig resta en tot moment sotmès al control de l'òrgan jurisdiccional o administratiu que ha dictat la resolució que s'executa.

Per aquest motiu, el Codi de procediment civil regula d'una forma detallada i alhora dissociada, per una banda, l'execució forçosa dinerària, i per altra banda, l'execució forçosa no dinerària en els diversos vessants, és a dir, quan es tracta de l'entrega d'un bé moble o immoble, o quan es tracta d'una obligació de fer o de no fer. I també regula el procediment per determinar una quantitat líquida.

Finalment, aquesta Llei també estableix les normes oportunes relatives al reconeixement i l'execució de les resolucions judicials i administratives dictades per tribunals o altres òrgans estrangers, tot distingint com es porta a terme el reconeixement i l'execució de resolucions judicials estrangeres en què s'adopten mesures cautelars o provisionals, d'una banda, i el reconeixement de resolucions judicials fermes dictades per tribunals estrangers, d'altra banda, amb una nova regulació del procediment d'execució que ja no és conegut des d'un inici per la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia, tal com s'esdevenia fins ara, sinó pel batlle al qual correspongui per torn. A més, també es regula de forma específica el reconeixement i l'execució de resolucions judicials o administratives estrangeres relatives a pensions compensatòries o a la custòdia de menors d'edat.

XIII. Jurisdicció voluntària

Una de les novetats significatives que dimanen del Codi de procediment civil és la regulació de la jurisdicció voluntària. Es preveu un procediment que es pot substanciar davant el batlle o el notari, segons els casos, amb l'objectiu d'obtenir decisions ràpides en assumptes que, si bé són importants, tenen sovint poca complexitat i comporten una tramitació senzilla.

El procediment de jurisdicció voluntària s'aplica als casos en què sigui necessària la intervenció del batlle o del notari, i sempre que no hi hagi litigi o controvèrsia entre les persones interessades. S'encomanen als òrgans judicials matèries com les adopcions i els acolliments, les tuteles i les curateles, l'alienació de béns dels menors i de les persones amb la capacitat modificada judicialment, les declaracions d'absència i de mort, les consignacions judicials, o les convocatòries judicials de juntes generals d'accionistes i les dissolucions judicials de societats, entre d'altres. En canvi, s'encomanen als notaris les declaracions d'hereus intestades i altres matèries relacionades amb el dret successori. A més dels supòsits esmentats i més freqüents en la pràctica forense, també es pot instar aquest procediment quan concorren altres qüestions no relacionades a la Llei en les quals sigui necessari un pronunciament judicial i no hi hagi plantejada una controvèrsia.

En qualsevol cas, s'estableix un procediment únic i senzill, en què no és preceptiva la intervenció de l'advocat amb caràcter general, i en què es preveu la intervenció del Ministeri Fiscal quan la sol·licitud concerneix menors o persones amb la capacitat modificada judicialment, o afecta l'interès públic. El procediment s'inicia amb una sol·licitud en què es poden aportar els documents que es consideren oportuns i es pot proposar la pràctica de proves, i que es fa arribar a les persones interessades perquè presentin les al·legacions escaients. A partir d'aquí, la sol·licitud es resol en un termini breu, sense perjudici que es pugui celebrar una vista.

XIV. Disposicions addicionals, transitòries, derogatòria i finals

Les quatre disposicions addicionals de la Llei tenen com a finalitat aplicar als arrendaments rústics les normes sobre l'admissibilitat i la caducitat del recurs del procediment d'arrendaments; salvaguardar les especificitats processals que es contenen a les lleis sobre marques, drets d'autor i drets veïns, i patents; adaptar les referències que estableix la normativa vigent a la creació de dos seccions civils, i fer possible l'actualització de les quantitats que estableix aquesta Llei a través de les lleis del pressupost de cada any.

Les cinc disposicions transitòries preveuen quines són les normes processals aplicables als processos que s'estiguin tramitant en el moment de l'entrada en vigor de la Llei i, en concret, pel que fa a les mesures cautelars que se sol·licitin; el moment a partir del qual s'apliquen els terminis de caducitat de les actuacions que estableix aquesta Llei; quines són les normes aplicables en matèria disciplinària dels batlles i magistrats, i dels membres del Ministeri Fiscal, tenint en compte que les disposicions finals tercera i desena modifiquen la Llei qualificada de la Justícia i la Llei del Ministeri Fiscal en aquest sentit, i les normes de competència oportunes derivades de la divisió de la Secció Civil del Tribunal de Batlles en una Secció Civil General i una Secció Civil Especialitzada.

La disposició derogatòria, que es desglossa en vint-i-quatre apartats, deroga les disposicions legals o les lleis el contingut de les quals ha quedat substituït per les normes d'aquesta Llei, o la vigència de les quals ja no és procedent un cop entri en vigor el Codi de procediment civil. És el cas de tretze decrets dels veguers o dels delegats permanents que es deroguen en tot o en part, encara que algun ja es pogués considerar derogat tàcitament, i de onze lleis aprovades amb posterioritat a la promulgació de la Constitució, des del 1993 fins al 2005, que es deroguen gairebé totes parcialment, com a conseqüència principal del fet que es refonen i integren en aquesta Llei totes les normes processals civils vigents.

Les disposicions finals primera a vint-i-sisena modifiquen les normes d'un decret dels veguers i de vint-i-cinc lleis amb diversos objectius. En primer lloc, crear dos seccions civils, una que conegui els processos que se segueixen pels procediments ordinari i abreujat, i una altra que conegui els processos que se segueixen pels procediments especials, cosa que ha de permetre especialitzar la tasca dels batlles que pertanyen a la jurisdicció civil i millorar, si escau, l'eficiència i la qualitat del servei públic que presten. En segon lloc, conformar les diverses normes marc o materials civils del nostre ordenament jurídic a les disposicions d'aquesta Llei. Una Llei que pretén, com s'ha dit abans, abastar totes les normes processals civils, amb independència de la matèria de què es tracti o de la classe de procediment que calgui emprar, per evitar d'aquesta manera una dispersió normativa que fins ara complicava la tasca dels operadors jurídics que han d'invocar, aplicar o interpretar aquestes normes. En tercer lloc, aprofitar l'ocasió per modificar les disposicions de les normes marc o materials civils que encara que estiguin relacionades d'una forma menys directa amb les disposicions del Codi, requereixen ser reformades per adaptar-les a les circumstàncies o necessitats actuals (com ara fer possible la signatura i la ratificació del Protocol número 16 de la Convenció per a la salvaguarda dels drets humans i de les llibertats fonamentals, o adaptar la normativa interna el Conveni de les Nacions Unides relatiu als Drets de les Persones amb Discapacitat ja vigent al nostre país) o per evitar contradiccions o disparitats entre les diverses normes del nostre ordenament jurídic. I en darrer lloc, actualitzar i adaptar el règim disciplinari dels batlles i magistrats, i dels membres del Ministeri Fiscal, a les recomanacions que el Grup d'Estats contra la Corrupció (GRECO) del Consell d'Europa ha fet al Principat d'Andorra en virtut de l'informe del 23 de juny del 2017, relatiu al quart cicle d'avaluació. Per tot plegat es modifiquen, per exemple, la Llei qualificada de la Justícia, la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, la Llei transitòria de procediments judicials, la Llei qualificada del matrimoni, la Llei del Registre Civil, la Llei del Ministeri Fiscal, la Llei qualificada de modificació del Codi de procediment penal, la Llei d'arrendaments de finques urbanes, la Llei de taxes judicials, la Llei qualificada d'incapacitació i organismes tutelars, la Llei del saig o la Llei d'arbitratge del Principat d'Andorra.

Finalment, les disposicions finals vint-i-setena a vint-i-novena qualifiquen les disposicions d'aquesta Llei que incideixen en l'exercici de drets fonamentals o modifiquen lleis qualificades; encomanen al Govern la publicació dels textos consolidats de les lleis que aquesta Llei modifica, i determinen la data de l'entrada en vigor del Codi de procediment civil.

Llibre primer. Disposicions comunes als processos civils

Títol I. Disposicions generals i principis del procés

Article 1. *Dret a la jurisdicció i resolució extrajudicial de les controvèrsies*

1. L'accés al procés judicial és un dret inclòs en el dret constitucional a la jurisdicció que s'exerceix de conformitat amb la llei i que atorga el dret d'obtenir una decisió fonamentada en dret, mitjançant un procés degut substanciat per un tribunal imparcial predeterminat per la llei, i el dret d'obtenir-ne l'execució tal com està previst a la llei.

2. Els mitjans extrajudicials de prevenció i resolució de les controvèrsies són escollits de comú acord per les persones interessades. Aquests mitjans són principalment la negociació entre les parts, la mediació i l'arbitratge en què les parts recorren a l'assistència d'una tercera persona, o qualsevol altre mitjà que considerin convenient. Els ciutadans han de tenir en compte el recurs a aquests mitjans i les administracions competents n'han de fomentar el coneixement i l'ús.

Article 2. *Principis d'audiència i publicitat*

1. El procés judicial es fonamenta en els principis d'audiència, contradicció i igualtat de les parts.

2. El judici oral és públic, tret dels casos en què el tribunal, d'ofici o a instància de part, acordi que se celebri excepcionalment a porta tancada.

Registreu-vos a LesLleis.com per
accedir al contingut complert d'aquesta pàgina.